

Asiantuntijalausunto HE 142/2024 vp

Ympäristöministeriö kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain 21 pykälän muuttamisesta (HE/142/2024).

Metsätuhojen torjunnasta annetun lain (1087/2013) 21 pykälän 1 momentin muutos koskee tilanteita, joissa määritetään valtion korvausvastuu luonnonsuojelualueelta levinneestä metsätuhosta. Uuden luonnonsuojelulain (9/2023) voimaantulon (1.6.2023) yhteydessä päivitettiin luonnonsuojelulakiin viittaavien liitelakien kirjaukset vastaamaan uuden lain vastaavia säännöksiä. Tuossa yhteydessä lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) 21 momentin 1 pykälään lisättiin virheellisesti sana 'valtion', jolloin yksityiseltä luonnonsuojelualueelta levinneen metsätuhon korvausvastuu poistui valtiolta. Luonnonsuojelulain muutoksella ei kuitenkaan tavoiteltu muutosta valtion korvausvelvollisuuteen laissa metsätuhojen torjunnasta.

Esitetty muutos palauttaisi valtion korvausvelvollisuuden siihen tilaan kuin se oli ennen 1.6.2023 voimaan tullutta luonnonsuojelulain muutosta ja korvausvastuu koskisi myös luonnonsuojelulain 43 ja 47 momenteissa tarkoitettuja yksityisiä luonnonsuojelualueita.

Ehdotetun muutoksen vaikutus valtiotalouteen on vähäinen eikä se aiheuta lisämäärärahatarpeita. Muutos vähentää maanomistajien yksityisten luonnonsuojelualueiden perustamiseen liittyvää epävarmuutta metsätuhojen korvausvelvollisuuden osalta sekä mahdollisesti lisää halukkuutta luonnonsuojelualueen perustamista kohtaan ja parantaa yksityisen luonnonsuojelun kannustavuutta. Valtion korvausvelvollisuuden takautuvuus uuden luonnonsuojelulain voimaantulon päivämäärään 1.6.2023 poistaa tulkintavaikeudet mahdollisen metsätuhon syntyhetkestä.

Ympäristöministeriö pitää ehdotettua muutosta perusteltuna ja kannatettavana. Ympäristöministeriö on osaltaan ollut myötävaikuttamassa hallituksen esityksen valmisteluun.